Vierde Jaer. N° 40. Zaturdag, 3 October 1857.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt eens per week, 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by de W^e J.-P. COLLÉE, boekdrukker en uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement vooraf betaelbaer is bepaeld op 5 fr. per jaer.
» » » 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . 15 »
De reklamen » » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, ofwel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven, genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 3de OCTOBER.

Geene nieuwe belastingen, maer spaerzaemheden!

In eene briefwisseling aen een dagblad van Charleroy uit Brussel gestuerd, lezen wy dat, in den toekomenden zittyd, het ministerie met de vraeg van nieuwe belastingen voor den dag komen zal. Wy verhopen dat deze slechte tyding niet zal bevestigd worden, want niets zou er slechter gekomen zyn dan eene vermeerdering van lasten.

Sedert een tiental jaren zyn de kontributien zoodanig aengegroeid, dat de burger er onder bezwykt; het is niet alleenlyk de Staet die er van alle slach heeft opgelegd, maer ook de provintie en de gemeente. By ons bezonderlyk heeft men, onder alle slach van voorwendsels, de belastingen zoodanig verhoogd, dat de additionnele centimen byna de helft van het kapitael uitmaken. Dank zy aen dat rampzalig stelsel van byvoegelyke centimen, hebben de provintie en de gemeente zoodanig toegenepen, dat al de gemeene burgers zich het noodige moeten onttrekken om hunne belastingen te betalen, welke meermaels verbruikt worden in nuttelooze geldverkwistingen.

Voor allen, Staet, provintie en gemeente, is er een andere middel dan nieuwe kontributien: die middel is de spaerzaemheid: hetgene de burger in zyn huisgezin doen moet, behoeft gedaen te worden in het openbaer bestuer, dat niet anders is dan een groot huisgezin. De bezorgde vader van familie ziet welke zyne winst is, en hy regelt er zyne onkosten naer; hy springt niet verder dan zyne stok lang is; het noodige zelfs stelt hy uit ten einde in geenen moeijelyken toestand te geraken. Hé wel, dat onze bestierders het ook alzoo doen: dat zy de som der inkomsten van den Staet, van de provintie en van de gemeente berekenen, en zich naer dezelve schikken. Alle overtollige onkosten, al wat niet volstrekt noodig of nuttig is, moet uit het budjet gebannen worden; spaerzaemheden moet men inbrengen; aldus zal men geduriglyk het graven dier afgronden vermyden in welke men nutteloos het geld werpt der belasting-schuldigen; aldus zal men niet genoodzaekt zyn van byna alle twee of dry jaren te moeten nieuwe kontributien vragen. Spaerzaem, spaerzaem, bestuerders, behoeft gy te werke te gaen.

Brieven-posten.

In de maendelyksche mededeeling, welke de *Moniteur* geeft van het getal der verbeurde brieven, beloopende doorgaens, sedert twee of dry maenden, tot ongeveer 3,500 of 3,600 wordt het cyfer der geldwaerden in die brieven gevonden niet aengestipt. Die geldwaerden bedragen een belangryk cyfer; waerom dit gezwegen? is die stilzwygendheid eene bestuerverbetering?

Het bestuer kan niet verantwoordelyk wezen voor de slecht opgegevene opschriften of de geweigerde brieven; maer het bestuer zou prysbaer handelen, indien het de maetregelen name om de oorzaek der verbeuring te beletten. Het publiek is hevig aengedaen by het vernemen, dat ieder maend, de schatkist ten koste der weinig begoede klas, aenzienlyke sommen erft, welke de schatkist voorheen bekend maekte, en welke zy heden niet meer bekend maekt voor eene reden welke men niet opgeeft. Wy moeten dus in naem van het publiek aendringen, opdat men krachdadige maetregelen neme, ten einde de verliezen te verminderen, welke door de redens van verbeuring veroorzaekt worden.

De redens van verbeuring zyn voornamelyk, de onleesbare, de onvolledige, de onnauwkeurige adressen, het gebrek van portbetaling van wege den behoeftigen bestemmeling: al deze voorname redens, men moet het bekennen, vallen op de arme en ongeletterde klas en diensvolgens op diegene aen de welke men hulp en bystand moet verleenen.

Wy hebben alreeds de instelling van een bureel van verificatie van het adres verzocht. Wy zullen die vraeg hernieuwen, zy zou, volgens ons, de twee derden der verbeuringen beletten.

Wy zullen wyders zeggen, dat de opgave der verbeurde brieven ongenoegzaem en te kortdurig is. Men zou moeten doen het geen wy verkregen hebben voor de voorwerpen, door de eene of ander lieden in de statien, konvooijen of waggons der yzeren wegen des Staets vergeten. Eene maendelyke lyst dier voorwerpen wordt thans medegedeeld door den *Moniteur*. Het bestuer der vergunde yzeren wegen zou zich ook wel aen dit nuttig gebruik mogen gewennen, dit zy gezegd in 't voorbygaen.

Maer komen wy terug op het onderwerp van dit artikel, namentlyk de verliezen te beletten voor de behoeftige klassen.

De bedienden der posten herinneren zich zeer wel, dat voor het gebruik der postzegels, de frankering in het bureel geschiedde en een groot getal adressen der te frankeren brieven voornamelyk van soldaten, dienstmeiden, werklieden, en der zoo talryke ongeletterde klas, welke de helft en meer der bevolking uitmaekt, moesten verbeterd worden. Nu dat de frankering zonder kontrol geschiedt, vermeerdert het getal der verbeuringen en men doet niets om het te verkleinen, terwyl het regt en menschlievend zou wezen, maetregelen ten dien opzigte te nemen.

Onder de geweigerde brieven is er een zeker getal, dat de armoede alleen van den bestemmeling doet verbeuren. Men heeft onlangs een ongelukkige genoemd, die door eene daed van wanhoop is verongelukt, welke belet ware geweest, indien hy het port hadde kunnen betalen van eenen brief die hem hulp en troost verschafte. Er is hierover nog iets te doen en het getal verbeuringen zal verminderd wezen.

Wy mogen dit artikel niet eindigen zonder aen den minister van openbare werken te herinneren, dat hy aen de wetgeving onder anderen beloften diegene heeft gedaen van de middelen op te zoeken, om aen de bestemmelingen en de opzenders de wezenlyke en onregtveerdige verliezen te vermyden, welke hun ten deele vallen, binnen en buiten het land, om reden van ongenoegzame frankering.

Ziehier eenige bemerkingen over het verminderen van het brievenpost, met dewelke wy ons volgeerne vereenigen:

« Wy aerzelen niet ons te voegen by de dagbladen en de kooplieden, welke de vermindering vragen van het brievenport — namelyk gelykvormig aen 10 centimen voor heel België.

» De bewysredens, welke zy doen gelden ter ondersteuning van deze maetregel, zyn niet te weêrleggen:

ELLENDE EN MOED.

I.

Een schrikkelyk orkaen bulderde door de diepe valleijen der Vosgen; 't was geen van die plegtige zomerstormen, waeraen het aenhoudend gebrom des donders en het flikkeren des bliksems eene grootschheid geven, die wel indruk maekt op de ziel, maer toch geen schrik aenjaegt; maer het was een van die onweders, welke den herfst medebrengt, somber en akelig, die schouwen neêrslaet, boomen ontwortelt, en in alle herten eene onzegglyke droefheid doet ontstaen.

Twee persoonen bevonden zich in eene kleine plaets van de pastory van Gerarmey in de Vosgen; de eene van die persoonen was den heer Bergeron, de pastoor van het dorp, de andere was Monika, zyne dienstmeid.

De pastoor zat in eenen grooten leunstoel naby de tafel en las; Monika hield zich bezig met een zuinig avondeten gereed te maken, dat zy na weinige oogenblikken haren meester opdiende. Deze scheen meer vermaek te scheppen in zyne lezing, dan in zyn avondmael: altans liet hy hetzelve eenigen tyd onaengeraekt staen, en las gedurig voort.

— Wel, mynheer de pastoor, gy vergeet dat uw avondmael op tafel staet; nog een beetje, dan is het weêr gansch koud; waerom eet gy niet?

— Strak, strak, Monika antwoordde de pastoor, en terwyl hy zyn zegengebed las, meende hy een gerucht te hooren, alsof men op de voordeur des huizes klopte, en hy zeide aen zyne meid:

— Ga eens zien aen de deur, ik geloof dat er iemand geklopt heeft; het is misschien een ongelukkige, die in dit schrikkelyk onweder zonder schuilplaets is.

— Neen, mynheer, het is den rukwind die de deuren en vensters schudt en het gerucht maekt, dat gy hoort.

Dan deed een tweede krachtige slag op de deur zich hooren: nu geen twyfel meer, de pastoor had gelyk, men had geklopt.

Monika nam eene lamp, stapte den gang door, kwam aen de voordeur en eer zy open deed, vroeg zy: Wie is daer?

— Jan, de knecht uit *den Gouden Leeuw*, antwoordde eene stem van buiten. Er is een vreemde reiziger hier by my, die volstrekt mynheer den pastoor moet spreken. Doe maer aenstonds open, het waeit dat het niet is om uit te staen.

Monika deed open, stak haer licht onder den neus van Jan, om gansch zeker te zyn dat het Jan uit *den Gouden Leeuw* was, de éénige afspanning des dorps. Dit tweede onderzoek bevestigde de eigenzelfheid van Jan; deze was vergezeld van eenen man van hooge gestalte.

— Nu moogt gy heen gaen, zeide de vreemdeling tegen de knecht, en zegt aen mynen kamerdiener, dat hy in de herberg my moet blyven wachten.

Dan zeide hy tegen de meid:

— Ik zou geern mynheer den pastoor spreken.

— Mynheer, de pastoor is aen 't eten, grommelde de meid.

Doe maer binnenkomen, zeide de goede pastoor, terwyl hy in den gang vooruitkwam, t'is te slecht weder om iemand te doen terugkeeren.

Monika bragt den vreemdeling binnen en ging heen, doch wierp op den vreemdeling eenen schuinschen blik, om te zien of het soms geenen roover was.

II.

De vreemdeling scheen den ouderdom van zestig jaren te hebben, zyn voorkomen was stuersch en geenszins geschikt om de gunst van anderen te winnen: zyne handelwyze toonde nogtans dat hy eene goede opvoeding moest genoten hebben.

Zonder iets te zeggen, trok hy eenen brief uit, dien hy den pastoor overhandigde; deze las het opschrift en zeide:

— Ah! eenen brief van Mgr, den bisschop; hy brak den zegen open en las:

« Mynheer de pastoor.

» Dezen brief zal u besteld worden door den heer prins van Nelsein, hy zelf zal u zeggen warom hy naer Gerarmey gekomen is. Ik verzoek u de goedheid te hebben van hem by te staen en hem te helpen, zoo veel de pligten van uw herderlyk ambt het toelaten.

» Aenveerdt, mynheer de pastoor de verzekering van myne toegenegenheid.

« † R.-E., bisschop van Breslau »

— Waerin kan ik Uwe Hoogheid ten dienste zyn? vroeg de pastoor.

— U dit zeggen, zou tamelyk lang duren, antwoorede de prins, hebt gy tyd om my te aenhooren?

De pastoor boog zich tot teeken van toestemming.

— Zoo als Mgr. de bisschop het u geschreven heeft, mynheer de pastoor, myn naem is prins van Nelsein; ik ben groot-kamerling van Z. M. den Koning van Pruisen en zyn gezant in Rusland. 't Is niet uit ydelheid dat ik u myne titels opnoeme, maer om u te doen verstaen dat het een hard ongeluk is de grootste fortuin van Pruisen te bezitten en geene kinderen meer te hebben, die de erfgenamen dezer eere-ambten en goederen kunnen zyn.

— En nogtans..... ik heb eenen zoon.....

In 1814 was Koenraed van Nelsein, mynen eenigen zoon, officier by het pruisisch leger, dat onder het geleide van marschalk Blûcher in Frankryk rukte. In den dag van Brienne wierd hy gewond en ter genezing naer Nancy gezonden. Van daer schreef hy my, eenige maenden later, om myne toestemming te vragen aen een huwelyk, dat zoodanig strydig met zyne afkomst was, dat ik op zynen brief niet antwoordde; maer ik verzocht zynen kolonel van hem zonder uitstel te doen vertrekken naer Silesien, waer myne landgoederen liggen.

Eenige weken gingen voorby zonder dat ik van het gedrag van mynen zoon hoorde spreken, ik veronderstelde reeds dat hy tot betere gevoelens was terug gekomen, dat hy begreep wat hy aen zyne geboorte verschuldig was. Dan kreeg ik eenen brief van zynen kolonel, die my zeide dat Koenraed zyn ontslag gegeven had, zoohaest hy van Silesien had hoo-